

Datum: 09.09.2020

Medij: Dnevnik

Rubrika: Novi Sad

Autori: K. Ivković Ivandekić

Teme: mađarska tradicija, folklor, jezik

Naslov: Očuvanje i promovisanje kulture i nasleđa

Napomena:

Površina: 525

Strana: 17

ИЗЛОЖБА „ПУТНЕ ИСПРАВЕ ЈЕВРЕЈА“ ОТВОРЕНА У АРХИВУ ВОЈВОДИНЕ

Очување и промовисање културе и наслеђа

Европски дан јеврејске културе се ове недеље обележава у више од 30 земаља Европе, поводом чега је прекрсно у Архиву Војводине отворена изложба „Путне исправе Јевреја“ ауторке Олге Андраши. Сваке године се представља једна тема, а овог пута се ради о путовањима Јевреја, о вандровкама и калфенским књижицама и торбарским књижицама издаваним за путовања пре два века. Коауторка изложбе Љиљана Бубњевић је навела да се Србија и ове године одазвала позиву Европске асоцијације за очување и промовисање јеврејске културе и наслеђа те да се поменути програм одржава у организацији Јеврејске општине Нови Сад и Архива Војводине. Посетиоци изложбе ће имати прилику да виде оригиналне предмете из фондова и збирки Архива Војводине, уз стручно тумачење и занимљиве пропратне садржаје.

Председник Јеврејске општине Нови Сад Мирко Адам отворио је изложбу и навео да се већ 20 година по Европи организују културне манифестације ради упознавања јеврејског народа.

– И даље има лоших мишљења па је потребно да се људи упознају с нашим народом, културом и баштином јер сви су људи исти – нагласио је Адам за „Дневник“. – Разлика међу људима постоји само у томе да ли је човек паметан или глупав, поштен или непоштен, без обзира на веру, нацију, порекло. Сваке године је све боље те се надам да ће се традиција наставити и да ћемо увек имати снаге да организујемо овакве манифестације.

Више о садржају изложбе рекла је ауторка Олга Андраши, која је нагласила да изложба даје велики допринос прослави Европског дана јеврејске културе. Она је навела да су на изложби јевреј-

ска путовања представљена кроз путне исправе Јевреја пре 200 година на просторима некадашње територије Хабзбуршке монархије, с подручја Новог Сада, Суботице, Тополе, данашње Мађарске.

– То су вандровке, калфанске књижице, које су младе калфе добијале да би могле да путују по Европи и стичу више знања о будућем занату, а друго су торбарске књижице, које су добијали они најнижи трговци по пореској основи да би могли да иду да продају, од куће до куће, носећи са собом на леђима или на раменима робу коју су продавали и на тај начин обилазили нашу Војвудину – истакла је Олга Андраши. – Поменуте путне исправе, уједно лични документи, сведочанства су једног времена у којем су Јевреји на тај начин били присутни у привредном животу Војводине. Све оно што стоји записано, за нас је сведочан-

ство, не само времена него и живота људи, када је било част учити поштено код некога од старијих и када су се правила строго поштовала.

Директор Архива Војводине др Небојша Кузмановић је истакао значај изложбе у тренутку када су, како каже, потписани веома важни споразуми Републике Србије и Сједињених Америчких Држава.

– Ова изложба у овом тренутку, када су потписани важни споразуми и када ће Србија отворити амбасаду у Јерусалиму, за мене има много већи значај, зато то није обична изложба него је сусретање српског и јеврејског народа након много година – истакао је Кузмановић, и додао да последњих година долази до разумевања и блискости између јеврејског и српског народа.

К. Ивковић Ивандекић
Фото: В. Фиџа

